

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur «*Notes du mont Royal*» dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

Nobilissima memoriae Ant. Augusti

THEOGNIDIS,

PYTHAGO-

RÆ, PHOCYLIDIS, TYR-
TÆI, SOLONIS, ET ALIORVM

POEMATA GRAECA.

Seminarij S. Wenceslaji

I T E M.

1663.

HOMERIPVGNA RANA

RVMBET MYRIVM, SINGVLA, VT

Lector eruditus, et candidus fatebitur,

accurratè, & perspicuè reddita

carmine Latino

A
M. HIERONYMO OSIO

Turingo P. L.

VITEBERGÆ EXCVDE

bat Laurentius Schuenck.

Anno 1563.

NOBILIBVS, AC STRE-
NVIS, ET DOCTRINA CLARIS: D.
Venceslao à Wresouitz, & in Byfsitz,
Consiliario Imperatoris Ferdinandi, &
Cubiculario Sereniss: Principis Ferdinan-
di, Austriae Archiducis &c: & Fratri hu-
ius germano D. Sebastiano in
Tauthouitz & Kystra, DN.
& Patronis suis colendis
Hieronymus O-
sius. S. D.

VÆ sunt causæ præ-
cipuæ, quare in literis
multos versari debere
sapientes existiment,
Agnitio videlicet ve-
ri Dei, & felix Rerũ
publicarum administratio, quarum poste-
rior prioris finis rectè perhiberi potest:
Etenim ab initio propterea propicius De-
us voluit genus humanum congregari, vt
inter sese alter alterum doceret de pieta-
te, de veris officijs virtutum, de Creator
& conseruatore hominum & omnium
rerum, de miserijs huius vitæ, de spe futu-
ri seculi, alijsq; rebus ad eternę salutis poss-
sessionem

SDD/97/99

sessionem cognitu necessarius. Et hi exigui congressus postea creuerunt, vt maiores coetus in vrbib. coirent, donec ad Regnorum Imperiorumque constitutionem ventum est.

Hæ administrationes omnes à Deo idcirco ab initio institutæ sunt, et idcirco ab eiusdem beneuola nobis clementia seruantur, vt ipsi seruiant, vt in Iesaja de Ecclesia dicitur : Reges erunt tui nutritores. Iam id manifestum est sine doctis & intelligentibus viris in mediocrib. Rebus publicis parum rectè administrari. Eò autem Magistratus fuerunt beatiore, diuturnioresque, quò, qui eos gererent, doctiores & peritiores essent, & quò plus in sapientiæ inuestigatione profecissent. Eorundemum consilia, eorumque conatus salutares fuerunt, si accessit diuina benedictio, sine qua nihil, etiam inter eos, qui palmã virtutũ præstantiæ, aut sapientiæ sibi merito vindicarent, felix ex omni parte fuit.

Plurimum certè debent omnes Respublicæ bonis literis, quod quàm suauiter, quàm pulchrè, quàm elegãter Callimachus his versibus in Hymno in Apollinem scripto indicat :

ἀγθεκόμεαι, δύο ἔντα πέδω λείβουσ' ἰμ' ἐλαία,
ὄν λιπὸς ἀπόλωνος ἀποσάζουσ' ἰμ' ἔθραϊ
ἔλλ' αὐτῶ πανάκειαν, ὃ ἄσει δ' ὄκεμ' ἐκφναί
πρῶκες ἔραζε πέσωσι μ' ἀκήρια πάντ' ἐγένοντο.

Affirmat de vertice Apollinis fra-
grantissimum balsamum stillare. Quibus
verbis ostendit, omnia ibi esse secunda, vbi
bonę artes coluntur, dominari leges, re-
ctè distribui honores, seruari æqualitatem
contractuum, retineri dominia rerum, a-
micitias et mutuas conuersationes, florere
pacem, quam oleæ significatione veteres
ornabant. Quid, quæso, hoc statu est iu-
cundius? erit certè omnium summum bon-
num, si modò id, quod summum bonum
est, adsit, videlicet vera agnitio & celebra-
tio diuini nominis. Tale fuit decus totius
orbis terrarum vrbs Ierosolyma, cuius gu-
bernator summus ipse Deus fuit.

Iam hoc fateamur, literarum quoque
studia esse necessaria, ad veram doctrinã
de Deo conseruandam, & quasi fasciolas,
quibus inuolutus est tenellus puer, noster
Redemptor. Quanta fuerūt instructi do-
ctrina Prophete, Sacerdotes et Apostoli?

Certè citius abolebuntur pietatis semi-

na, si Ecclesiæ doctores excolere sese disci-
plinis honestis desinent. Ita neque alios
rectè erudire, neque ipsi rectè discere pos-
terunt, nisi fontes inspiciant, quos in lin-
gua Hebræa, Græca & Latina seruari
diuinitus constat.

Semper vero & apud omnes gentes
P O E S I S in honore fuit. Nihil enim
est dulcius, quod vehementius animos ho-
minum percellat, & quasi extra sese rapis-
at, quàm sonorum, elegans, argutum &
castum carmen, quo vel diuinæ laudes re-
citantur, aut res gestæ heroum celebra-
tur, quod ipsum Musarum proprium est
officium, vt verissimè à Theocrito in Cha-
ritibus scriptum est.

αἰεὶ τὸτο Διὸς κέρας μέλα, αἰ ἐναοιδόεις,
ὑμνήματα θανάτῃς, ὑμνήματα ἀγαθῶν κλέα ἀνθρώπων

Quantum Ethnica vetustas Homeris
co poemati tribuerit, notissimum est, præ-
terea extat grauissimum iudicium Basilij
de Poematibus Homeri & Hesiodi, καὶ ὅσα
καὶ ἡ ποίησις, inquit, τῶ ὁμήρω καὶ ἡσιόδω ἀ-
ρετὴ ὄσι ἐπαινεῖται. Athenienses Poema Ho-
meri annuatim populo recitari publicè cu-
rârunt. Pausanias autor est se in Helicone

opera Hesiodi in plumbo insculpta vidisse: ac Græci hunc Poetam soliti erant ediscere, quemadmodum nostri pueri certas preces ediscunt. Habuerunt etiam vel mediocres Poetæ suos Mœcenates ac Patronos omnibus temporibus in familijs summorum Principum, à quibus & in honore habiti fuerunt. Simonidem & Aeschylum Hieron Princeps Syracusarum magnificè. Anacreontem Teium Polycrates in delitijs habuit. Eurypides apud Archelaum Macedonem vixit et claruit. Antigonus Macedonum Rex Aratum Solensem coluit. Quanti Augustus Cæsar Virgilium fecerit, sermonibus & monumentis doctissimorum virorum celebratum est. Hæc eò commemoro, vt, quæ dignitas Poeseos omnibus seculis fuerit, ostendam. Etsi verò illis summis artificibus me nequaquam annumero, tamen inter eos me libenter refero, qui, quantum in hoc genere indefesso studio imitationis possunt, illud omne ad bonas & sanctas res carmine illustrandas conferunt. Rectissimè enim facere illi existimandi sunt, qui eo fine studia literarum colunt, vt sint
vsui

vsui & ornamento Ecclesiæ Christi, et re-
bus publicis : At contra deridendi & exe-
crandi potius, quàm fouendi sunt, qui so-
lam delectationem et voluptates in literis
quærunt, aut ijs abutuntur, vt plerique
Poëtarum (de ijs, qui graua & vtilia pos-
teris tradiderunt, non loquor) quorum
perniciosa potius, quàm vtilis, cum iuuen-
tuti, tum alijs erit lectio.

Quare magis celebrabimus eos, qui sas-
cras odas scripserunt, vtilis pijs mètibus,
vt Nazianzenum, Nonnum, Apollina-
rem. Seommata, lusus lasciu, aut scurriles
insectationes ingenuos homines non dele-
ctant. Musæ, vt supra dictum est, casti-
tatem ac grauitatem amant, ac honestatē
à Poëtis requirunt: Spurcitiem & obscæ-
ritatem odio prosequuntur. Quamobrem
hoc dedi operam, vt mea Musa Deum so-
tem & autorem omnis sapientiæ celebra-
ret: eo consilio recens aliquorundam Græ-
corum Poëtarum scripta Latino carmine
accurratè reddidi, ac typis impressa pub-
licaui. Quia verò veteribus Poëtis vsitatū
fuit ex ordinibus Principum deligere Pa-
tronos fautores, quorum autoritate Poë-
mata

mata commendarentur, secutus exemplū
illorum, quos imitandos sumpsi, V. Excel
lentiarum auspicio, Nobiles ac clarissimi
viri, hoc opus edere volui, quòd acerrimū
studium V. ex: in omnium artium
ac disciplinarum genere, eximius amor ce
ga literas et earum Professores, grauissimū
iudicium de summis rebus, cum alijs vir
tutibus, quibus eminentis prorsus, vno om
nium ore, et eorum quidem maximè, quo
rum iudicia nos meritò admiramur, suscipi
mus, ac sequimur, in inclyta gente Boie
mica prædicatur. Non dubito itaque,
quin et has meas lucubrationes ea fitis ac
cepturi voluntate, & clementia, qua bon
as artes omnes prosequimini.

Offero ergo V. excellentijs mearum
operarum opus qualecunque, méque &
mea studia . V. ex: debita cum obseruan
tia reuerenter commendo, ac oro Deum
æternum Patrem Domini nostri Iesu
Christi, vt Vestras ex: clementer Spi
ritu suo sancto regat, tueas
tur, & conseruet.

A M E N.

CANDIDO LECTO

R I S.

CUM præter alios autores Græcos, & Theognidis sententias ijs enarrarem adoleſcentibus, qui me priuato præceptore utuntur, & horum aliquos ad artem Poëticam procliues, ac idoneos eſſe uena ipſorum oſtenderet: ut ad exercitia Poëtica meo eos exemplo eò magis incitarem, Theognidis, aliorumq; Græca Poëmata Latino carmine ita quidem uerti, ut & uerba, & ſententias autorum, quãtum omnino fieri potuit, diſertè & perſpicuè expreſſerim, ut non dubitem candidum, ac eruditum Lectorem ſiſſurum eſſe, meam uerſionem uel commentarij loco in hos ſcriptores eſſe poſſe.

Quanto uerò labore opus fuerit antè, quàm hoc præſtare potuerim & propter obſcuritatem ſententiarum, & confuſaneam earundem ſarraginem uerum ſenſum aſſequi, ac perſpicuè reddere, lectores peritos artis Poëticæ, ac candore, & iudicio præditos iudices facio. Adeo autem ſuaues, ac plenas doctrine ſententias Theognis, Pythagoras, Phocylides, & reliqui tradiderunt, ut de eis iure dici illud Horatij poſſe uideatur: Omne tulit punctum, qui miſcuit utile dulci.

Hæc Poëmata cum ego, quo potui, Dei beneficio, carmine perſpicuè reddiderim, ſpero hunc meum laborem adoleſcentibus literarum ſtudioſis gratum, ac utilem fore. Vale candide Lector, & meas has lucubrantiunculas qualeſcunq; boni conſule.

imo uimis libere ^{HE=} ~~perſpicuè~~ ~~reddiderim~~ ~~ſpero~~ ~~hunc~~ ~~meum~~ ~~laborem~~ ~~adoleſcentibus~~ ~~literarum~~ ~~ſtudioſis~~ ~~gratum~~, ac ~~utilem~~ ~~fore~~. Vale ~~candide~~ ~~Lector~~, & ~~meas~~ ~~has~~ ~~lucubran-~~ ~~tiunculas~~ ~~qualeſcunq;~~ ~~boni~~ ~~conſule~~.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

ΤΥΡΤΑΙ

ΕΚ ΤΩΝ ΤΙΡΤΑΙΟΥ, ΠΕΡΙ

πολεμικῆς ἀρετῆς.

Οὐτ' ἄρ' μνησαίμι, οὐτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα βέλιν,
 οὔτε ποδῶν ἀρετῆς, οὔτε παλαίσμοσ' αἰκῆς.
 οὔδ' εἰ κηκλώπων μού' ἔχοι μέγεθος τε βίω τε,
 νικῶν δὲ δέων θερίκιον βορέω.
 οὔδ' εἰ ἔδωκετο φύλῳ χαριέσσοι' εἶκ,
 πλαστὴν δὲ μίθεω κού' κινύραο πλέον,
 οὔδ' εἰ ταυταλίδεω πέλοπ' ἔβασιλεύτορ' εἶκ,
 γλώσσαν δ' ἀδρήσεσ' μετ' ἰχθύων ἔχοι.
 οὔδ' εἰ πάσῃ ἔχοι δόξαν, πλὴν ἰσχυροῦ ἀλκῆς.
 οὐ γὰρ ἀνὴρ ἀγαθὸς γίνεται ἐν πολέμῳ,
 εἰμύτε τλαίη μὲν ὄρωσ' φόνον αἱματόεντα,
 κού' δ' ἰσχυροῦ ὄρεγοιτ' ἐγγύθην ἰσάμενοι.
 ἢ δ' ἀρετῆ, τὸ δ' ἀειδίον ἐν ἀνθρώποισι ἀριστον,
 κάλλισόν τε φέρην γίνεται ἀνδρῶν ἕω.
 ξυρόν δ' ἐσθλόν τ' ἔστω πόλιόν τε πάντι τε δήμῳ,
 ὅσις ἀνὴρ διαβάς ἐν προμάχοισι μύθη.
 νωλεμέως, ἀιχρᾶς δὲ φυγῆς ἐπὶ πάγχυ λάσπηται,
 ψυχῶν κού' θυμῶν τλήμονα πρὸ δέμου.
 θασαῖν δὲ πεσῆν ἢ πλησίον ἄνδρα πρὸς ὄρω,
 οὐτ' ἄνδρ' ἀγαθὸς γίνεται ἐν πολέμῳ,
 αἶψα δὲ δυσμενέων ἀνδρῶν ἔτρεψε φάλαγγας
 τρηχείας, αὐτοῦ δ' ἔχευε κύμα μάχης.
 αὐτὸς δ' ἐν προμάχοισι πεσὼν θύλον ὄλεσε θυο
 ἀσύτε κού' λαόν κού' πατέρ' εὐκλείσας, (μόρ,
 πολλὰ δ' ἀσέβητο κού' ἀσπίδ' ὀμφαλοέσσης,
 κού' δ' ἀσπὶν κού' πρόσθεν ἐκλαμύθη,

TYRTÆI DE VIRTUTE

militari.

Nec memor hunc referā, dignū nec laude putarim,
 Ut valeat cursu, lucta uirumq; probet.
 Ut molem referat uastam, uiresq; Cyclopum,
 Threicium boream cursor & anteeat.
 Augeat ut plus huic Tithano gratia formam,
 Utq; Mydæ, aut Cynere ditior æquet opes.
 Tantalidæ Pelopi maiestas æquet ut illum,
 Adrastoq; parem lingua diserta probet.
 Deniq; laude uacet nulla: nisi & edere pugnas
 Audeat, hic armis utilis esse nequit.
 Sanguineas non sustineat, non cernere cedes,
 Nec propè stans hosti conserat ipse manus.
 Hæc uirtus, homines cui maxima præmia debent,
 Pulcrius hac iuueni re nihil esse potest.
 Vir commune bonum est toti cum ciuibus urbi,
 Martis opus primo qui gerit acre loco.
 Bellandi nil mente fugam suadente labores,
 Qui pro laude mori promptus, & arma subit.
 Hic socium confirmat, ut & cadat ipse sub armis,
 Ille graues pugnas, ille uir aptus adit.
 Inq; fugam celerem hostiles agit ocyus alas,
 Sustinet & belli fluctibus acer agi.
 Vnde cadens inter primos animæ euomit auræ
 Hac solet urbs, ciues laude, paterq; frui.
 Sauciat huic pectus clypeum hasta secante rotundum,
 Thoracemq; acie iam penetrante quatit.

ἄρ' ὁ δλοφύρονται μὲν ὁμῶς νέοι, ἢ δὲ γέροντες,
 ἄργαλέω δὲ πόθῳ πᾶσα κέκκηθε πόλις.
 καὶ τύμβῳ καὶ παῖδες ἐν ἀνθρώποις ἀρίσμοι,
 καὶ παῖδ' ὠμ παῖδες καὶ γῆϋθ' ὄξοπίσω.
 οὐδέ ποτε κλέος ἐσθλὸν ἀπόλλυται, οὐδέ ὄνομ' αὐτ',
 ἀλλ' ὑπὸ γῆς πρὸς ἔωρ γίνεται ἀθάνατῳ.
 ὅρ' ἴδ' ἀρισεύοντα, μένοντά τε, μαρνάμενόν τε
 γῆς παρὶ καὶ παῖδ' ὠμ θούρῳ ἄρης ὀλέσθ'.
 εἰ δὲ φύγοι μὲν κῆρα τανηλεγείῳ θανάτοιο,
 νικήσας δ' ἀιχμῆς ἀγλαὸν εὐχῳ ἔλοι,
 πάντες μὲν ἴμῳσιν ὁμῶς νέοι, ἢ δὲ παλαιοί,
 πολλὰ δὲ τροπνὰ παθῶν ἔρχεται εἰς αἰδύω.
 γηράσκων δ' ἀσοῖσι μεῖα πρέπει, οὐδέ τις αὐτὸν
 βλάπτειν, οὐτ' αἰδέσθ' οὔτε δίκης ἐθέλει.
 πάντες δ' ἐν δώκοισιν ὁμῶς νέοι, οἴτε κατ' αὐτὸν
 εἴκοσ' ἐκ χῶρης, οἴτε παλαιότεροι.
 ταύτης ναῦ τις ἀνήρ' ἀρετῆς εἰς ἀκρόν ἰκέσθαι
 περσάσθω, θυμὸν μὲ μεθίεις πολέμου.

τὸ αὐτὸ, ἢ καλλίνος.

Μέγρις τὰ κατὰ κείθε, κότε ἄλκιμον ἔξετε θυμὸν,
 ὦ νέοι, οὐδέ αἰδέσθ' ἀμφὶ πρυκτύονας
 εἴδε λίω μεθιέντες, ἐν εἰρῶνι δὲ δοκῶτε
 ἦσθαι, ἕταρ πόλεμῳ γαῖαν ἄπασαν ἔχει.

καὶ τις ἀποθνήσκων ὕσατ' ἀκονίσάτω.
 τιμῆέν τε γὰρ ὄξει, καὶ ἀγλαὸν ἀνδρὶ μάχεσθαι
 γῆς πέρι, καὶ παῖδ' ὠμ, κεριδίης τ' ἀλόχου.

δυσμῆ

Hoc dolor acris agit iuuenes pereunte, senesq;
 Vrbs desiderio totaq; tacta gemit.
 Busto cuius honos manet, & sua fama nepotes,
 Natorumq; genus sera propago trahit.
 Nec decus huic clari perit ullo nominis auro,
 Quo, cum terra tegit, nescius ille mori est.
 Quem Mars præstantem, atq; ausum huius adire tua
 Pro patriæ orbe neci, progenieq; dedit. (multus,
 Effugit hæc quòd si post acta pericula mortem,
 Victorem meriti gloria quanta manet?
 Hunc iuuenem magno dignatur honore, senumq;
 Turba, bonisq; orcum pluribus usus adit.
 Hunc senio curant confectum, ac ledere ciues
 Nolunt, & tribuunt iusq;, fidemq; viro.
 Cedunt huic iuuenes uicini, huic cana senectus
 Sponte locum, & sedem, cum uenit ille, suam.
 Istius ergo decet superare cacumina laudis,
 Præsentiq; geri pectore Martis opus.

Alia Tertia, ad Callini.

Quò uirtus uestra usq; iacet, uigor unde redibit
 O iuuenes, hostem nil tolerare pudet?
 Ebria mens adeo est, ut uos in pace putetis
 Nunc positos, bellis cum loca nulla uacent.
 Ergo quis aduersum nunc arma capeisset in hostem,
 Et mittet moriens ultima tela manu?
 Laus est pro patrijs armari maxima regnis
 Adferat ut natos, coniugijq; decus.

ΤΥΡΤΑΙ

Δυσμενέσιρ . θάνατος δ'έ ποτ'έσση, ὅπποτε κερ δ'ἔ
 μοῖρα δ' ἐπικλώσωσ' ἀλλά τις ἰδυεῖται,
 ἔγχεσθ' ἀναχόμεσθ', κηλ' ἔσθ' ἀσπίδ' ἄλκιμον
 ἔλασας τὸ πρῶτον μιγνυμένους πολέμους. (ἦτορ
 οὐ γάρ κωε θάνατόν γε φυγεῖν εἰμαρμένον ὄξιν
 ἄνδρ', οὐ δ'εἴ προγόνων ἢ γγύθ' ἀθανάτων.
 πολλάκι δ'ἰστοῖται φύγον κηλ' δ'εἴπορ ἀκόντων
 ἔρχεται, ἐν δ' οἴκῳ μοῖρα κίχεν θανάτου.
 ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἔμπαρ δ'ἄμω φίλθ', οὐδ'ε ποθανός,
 τὸν δ' ὀλίγθ' σφάξα κηλ' μέγας λύ' ἔπάθη.
 λαῶ γ' ἔξυμπαυῖα π' ὀδ'θ' κρατ' ὀφρονθ' ἀνδρ' ὅσ'
 θνήσκοντθ', ζώωρ δ' ἄξιθ' ἡμιθέων.
 ὡππορ γάρ μιν πύργον ἐν ὀφθαλμοῖσιρ δρῶσιρ,
 ἔρθε γαῖρ πολλῶν ἄξια μοῦθ' ἔωρ.

τοῦ αὐτοῦ.

ΑΛΛ' ἡρακλῆθ' γ' ἀνίκητον γγύθ' ἔσε,
 θαρσέϊτ', οὐπω ζεὺς ἀνχένα λοξόν ἔχε.
 μὴ δ' ἀνδρῶν πληθύνει δαιμάνετε, μηδὲ φοβεῖσθε,
 ἰδυεῖ δ' ἐς προμάχονε ἀσπίδ' ἀμῖρ ἔχέτω.
 ἔχθρὰ μὲν ψυχῶν θέμελυθ', θανάτου ἢ μελαίνας
 ἀνγαῖσιρ κῆρας ἡελίοιο θίλας.
 ἴσε γ' ὡς ἄρεως πολυδακρύτου ἔργ' ἀρίδηλα,
 εὐ δ' ὀργῶν ἐδάκτ' ἀργαλέος πολέμου.
 κηλ' μετὰ φθιγόντων τὲ διωκόντων τ' ἐγγύεσθε,
 ὡ νεοὶ ἀμφοτέρων δ' εἰς κόρον ἡλάσατε.
 οἱ μὲν γ' ἄτολμοισι πρὸς ἀλλήλοισι μύοντες,
 ἐς ἀντοχιδίω κηλ' προμάχονε ἴεναι.

πανρῶν

Mors aliàs, non bella geras licet, imminet ultrò,
 Cum Parcæ statuum, quem uoluère, diem.
 Muniti clypeo robustum pectus abeno
 Obijciant hastas, cum furor arma mouet.
 Lege licet nulli fàtorum euadere mortem,
 Sit soboles superæ stirpis alumna licet.
 Forte minas belli, & stridentia tela per auras
 Qui fugit, hunc prensum mors necat atra domi.
 Sed nec amore pari urbs, nec desiderio excipit illum,
 Laudem ceu populi totius alter habet.
 Vrbs desiderio quo tota iacente laborat,
 Hunc & semideis annumerare solet.
 Ceu turrim ante oculos altam quem penè tuentur,
 Nam, multi poterant quæ minus, unus obit.

Alia Tyrtei.

Que uos esse probent genus Herculeum, edite uires,
 Vobis ira Iouis nulla recusat opem.
 Agmine stipatas ne formidate cateruas,
 Dirigite in primos ærea scuta uiros,
 Temnite nunc animas, uitamq; efflare sub auras,
 Quas radij illustrent Sole micante, iuuat.
 Martis opus dubio ferri lacrymabile casu
 Nostis, & hunc pugnas quæ iubet ira sequi:
 Sæpe fugam uisi dare, sæpe reducere palman
 Estis, utroq; labor uos saturasse potest.
 Ergo manent casus cunctis qui uiribus omnes,
 Et, quos primus habet comminus ordo, petunt:

ΤΥΡΤΑΙ

παυρότοροι θνήσκουσι, σάουσι δὲ λαὸν ὀπίσσω,
 τριτάτων δ' ἀνδρῶν πᾶσ' ἀπόλωλ' ἄρετ'.
 οὐδ' εἰς δ' ἄν ποτε ταῦτα λέγων ἀνύσειν ἕκαστος,
 ὅσα ἔν' αἰχρᾷ πάθη, γίνεται ἀνδρὶ κακά.
 ἀργαλέον γὰρ ὅπλιθε μετάφρονός βῆσι δαΐζων,
 ἀνδρὸς φεύγοντ' ὀκίω ἐν πολέμῳ.
 αἰχρῶς δ' ὅβι νέκυς κατακείμευθ' ἐν κονίῃσι
 νῶτον ὀπιθ' αἰχμῇ δούρος ἐληλαμμένῳ.
 ἀλλὰ ἄε εὖ διαβάς μινέτω ποσσὶν ἀμφοτέροισι,
 σπριχθεῖς ἐπὶ γῆς χεῖλ' ὀδούσι δακρῶν.
 μηρούς τε κνήμας τὲ κάτω καὶ σέβνα καὶ ὤμους
 ἀσπίδ' ἐνρείης γαστρὶ καλυψάμευθ'.
 δεξιτῶν δ' ἐν χειρὶ βιασέτω ὄβριμον ἔγχ'·
 κινεῖτω δὲ λόφον δεινὸν ἔπερ κεφαλῆς.
 ἔρδων δ' ὄβριμα ἔργα διδασκέσθω πολεμίζων,
 μηδ' ἐκτός βελέων ἐσάτω ἀσπίδ' ἔχων.
 ἀλλὰ ἄε ἐγγύς ἰὼν αὐτοχεδὸν ἔγχει μακροῦ,
 ἢ εἴφει οὐτάζων δ' ἦτορ ἀνδρὶ ἐλέτω. (σας,
 κ) πόδα πρὸ ποδὶ στείς, ὅτ' ἀσπίδ' ἀσπίδ' ἐρείη
 ἐν δὲ λόφον τὲ λόφῳ, καὶ κινέτω κινέη.
 καὶ σέβνον σέβνω πεπαλημμένῳ ἀνδρὶ μαχέσθῳ,
 ἢ εἴφεθ' κώπλω, ἢ δόρυ μακροῦ ἐλώρ.
 ὁμῆες δ' ὦ γυμνήτες ὑπὸ ἀσπίδ' ἄλλοθεν ἄλλοθ'
 πῶσοντες, μεγάλοις βάλλετε χόρμασίοις,
 δ' ἔρασί τε ξισοῖσιν ἀκοντίζοντες ἐς αὐτοῦς,
 ταῦσι παροπλείαμε πλησίον ἰσάμεναι.

τὸ αὐτῷ

Horum se plures seruant, patriosq; penates,
 Fracta metu uirtus robur inane trahit.
 Ac tantam uim nemo potest aperire malorum,
 Cum fœdo iungi quanta timore solent.
 Triste coacta metu dare terga sequacibus armis,
 Et grassante leuem Marte subire fugam.
 Prostratum in faciem quàm uisu immane cadauer,
 Cuius hiant multo uulnera dorsa, uiri?
 Ergo pedem terris quis figat utrumq; manendo,
 Mordicus infixo labraq; dente premat:
 Crura, femurq; tegi, pectusq;, humerosq; ualentes,
 Omnem umbone feram uim prohibente, decet.
 Dextra manus ualidam uibrando torqueat hastam,
 Terribilem cristam concutiatq; caput.
 Egregios belli quis discat obire labores,
 Nec teneat clypeum qua nihil arma timet.
 Ille propinquantem ferri petat acrius ictu
 Hostem, seu stricto sauciet ense suum.
 Et iam constipate pedem pede, scutaq; scutis,
 Ac galeas galeis ritè, iubasq; iubis.
 Confertoq; uirum iam pectore sternat humi uir,
 Dum capit aut hastam, seu ferit ense manus.
 At leuia est quorum labor hostibus arma minari,
 Grandia pugnaci spargite saxa manu.
 Spicula tum ualidis torque te polita lacertis,
 Stantes, tentat ubi rem cataphracta cohors.

ΤΥΡΤΑΙ.

του αὐτῶ.

τιθνάμεθα γὰρ καλὸν ἐπὶ προμάχοισι πεσόντα
 ἀνδρῶ ἀγαθῶν, πορὶ ἢ πατρίδι μαρνάμενοι.
 πτωδ' αὐτῶ προλιπόντα πόλιμ καὶ πίονας ἀγροῦς
 πῶχεύειν, πάντων ἔς' ἀνικρότατον.
 πλαζόμενον σὺ μητρὶ φίλῃ καὶ πατρὶ γέροντι,
 πασι τε σὺ μικροῖς, κεριδίῃ τ' ἀλόχῳ.
 ἐχθρὸς γὰρ καὶ τοῖσι μετέσεται, οὐς κερὶ ἵκηται
 χηνομοσάων ἢ εἰκῶν καὶ συγορῆ περὶν.
 εἰχάων τε γῆϑ, καὶ δ' ἀγλαὸν εἶδ' ἔλεγχον,
 παῖσα δ' ἐτυμία καὶ κακότης ἔπιται.
 εἶδ' οὕτως ἀνδρῶς τοι ἀλωμίνος, οὐδὲ μί' ὤρη
 γίνεταί, οὐτ' αἰδῶς εἰς ὀπίσω τελέθει.
 θυμῶ γὰρ πορὶ τῆσδε μαχώμεθα, καὶ πορὶ παίδων
 θυήσκωμον, ψυχέων μηκέτι φειδόμενοι.
 ὦ τέοι. ἀλλὰ μάχεσθε πρὸ ἀλλήλοισι μύοντες,
 μηδὲ φυγῆς αἰχρᾶς ἄρχετε, μηδὲ φόβον.
 ἀλλ' ἐ μέγαν ποιῆτε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμῶν,
 μηδὲ εὐλοφύχῃ τ' ἀνδράσι μαρνάμενοι.
 τοῦδ' παλαιότερου, ὧν οὐκέτι γῶνατ' ἐλαφρᾶ,
 μὴ καταλείποντες φεύγετε τοὺς γόραιους.
 αἰχρῶν γὰρ δὴ τοῦτο μετὰ προμάχοισι πεσόντα
 κείσθαι πρόσθε νέον ἄνδρα παλαιότερον.
 ἦδ' ἢ λυγρὸν ἔχοντα κᾶρον, πολίον τε γῆραον,
 θυμῶν ἀπρηπνείοντ' ἄλκιμον ἐν κονίῃ.
 καὶ ματόφρτ' αἰδοῖα, φίλαις ἐν χερσὶν ἔχοντα
 αἰχρᾶ τ' ἐγ' ὀφθαλμοῖς καὶ νεμεσητὸν ἰδέειν.
 καὶ

Alia Eiusdem.

Pulcra mori laus est in pignantum agmine primo
 illum, pro patrio qui gerit arma solo.
 At qui linquit agros patriam cum pinguibus urbem
 Mendicans, graue nil huic magis esse potest.
 Qui cum matre cibos, canoq; parente per orbem,
 Cum natisq; suis, coniugioq; petit.
 Hoc uelut hoste pauent, quoscunq; frequentat, amici,
 Paupertas odio cuiilibet esse facit.
 Et genus illa graui, formamq; pudore fatigat,
 Nullus honos illam, tristia multa manent.
 Hoc miser esse modo qui coepit, ad omne laborat
 Tempus, & huic homines ferre uerentur opem.
 Ergo animo patriam forti, natosq; tueri,
 Nec fragili uitae parcere iure decet.
 Viribus o iuuenes iunctis nunc edite pugnas,
 Nemo metu turpem tentet inire fugam.
 Praesenti uirtus animo nunc concitet iram,
 Praelia non uitae linquere cogat amor.
 Neue uiros, quorum nunc membra senilia languent,
 Desertos socie turba relinquat opis.
 Est uisu quia foedum, acies quem prima tenebat,
 Ante pedes fusum caede iacere senem.
 Cui caput est niueum, canis cui barba renidet,
 Lumine quem cassum, & robore puluis habet.
 Quiq; cruenta manus attrectante uirilia condit,
 Nil oculis illo foedius esse potest.

SOLONIS

ἠὲ γὰρ γυμνωθέντα. νέοισι δὲ πάντ' ἐπέοικον,
 ὄφρ' ἄρα φθίῃσκε ἀγλαὸν ἄνδρ' ἔχῃ.
 ἄνδράσι μὲν δυντοῖσιν ἰδέσθαι, ἐρατῆς δὲ γυναιξὶ
 ζωὴς ἕωμ, καλῆς δ' ἐν προμάχοισι πεισῶν.
 ἀλλὰ Ζεὺς εὖ διαβάς μινέτω ποσσὶν ἀμφοτέροισι
 σκρηχθεῖς ἐπὶ γῆς, χέλωσθ' ὀδῶσι δ' αἰῶν.

ΣΟΛΩΝΟΣ ΒΛΕΓΒΙΩΝ
 συλλογή.

Μνημοσύνης ἢ ζωῆς ὀλυμπία ἀγλαὰ τέκνα,
 μῦσαι πικρὶδες κλυτὴ μοι εὐχομύω.
 ὄλβον μὲν πρὸς θεῶν μακάρων δόπε, ἢ πρὸς ἀπάντων
 ἀνθρώπων αἰεὶ δόξαν ἔχειν ἀγαθῶν. τῶν
 εἶναι δὲ γλυκῶ ὡς φίλοις, ἐχθροῖσι δὲ πικρῶν,
 τοῖσι μὲν εὐδοίον, τοῖσι δ' ἐναντὶ ἰδέσθαι.
 ζηήματα ἰμείρω μὲν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπᾶσθαι
 οὐκ ἐθέλω. πάντως ἕσθρον ἦλθε δίκη.
 πλοῦτον δ' ὅρ μὲν δῶσι θεοὶ πρᾶγινεται ἀνδρῶν
 ἐμπεδῶς, ἐκ νεότητος πυθμύωσθ' εἰς κορυφῶν.
 ὅρ δ' ἀνδρῶν ἄμωσιν ὑφ' ὕβριωσθ', οὐκ ἔτι κόσμον,
 ἔρχεται, ἀλλ' ἀδικοῖς ἔργασσι πειθόμενωσθ',
 οὐκ ἐθέλων ἔπεται, ταχέως δ' ἀναμίσγεται ἄτη.
 ἀρχὴ δ' ὅλγου γίνεται ὡς πυρῶς.
 φλαύρη μὲν δ' πρῶτον, ἀνικῆ δὲ τελευτᾶ,
 οὐ γὰρ δὴ δυντοῖς ὕβριωσθ' ἔργα πέλει.
 ἀλλὰ Ζεὺς πάντων ἐφορᾷ τέλωσθ', ὅζα πίνκας δὲ
 ὡς ἄνεμος νεφέλας αἴψα διασκέδασεν.

ἠρινοῦς.

Corpore si nudo iacet. Ac rem etate iuuentam
 Omnia, dum ualet hæc flore uigente, decent.
 Ut spectare uir hanc uirtutem, & scemina possint.
 Ordine uir primo non sine laude cadit.
 Ergo pedem terris quis figat utrumq; manendo,
 Mordicus infixo labraq; dente premat.

SOLONIS CARMINA

Elegiaca.

Mnemosynes, summiq; Deæ Iouis inclyta proles
 Pierides, cœptis ferte precamur opem.
 A Dis uestra mihi felicem gratia uitam
 Impetret, & famam laudis ubiq; precor.
 Sim grauis osori sine re, iucundus amico,
 Hic colat, ille mei palleat usq; metu.
 Opto diuitias mihi sed sine fraude repertas,
 Tempore sera licet poena sequente uenit.
 Quas largitur opes Deus, has corroborat idem,
 Funditus ad summum quas cumulare solet.
 At quas impostura parit, non rite teneri,
 Siue male famæ labe carere solent.
 Quæ nec sponte uigent, redigiq; in damna laborant,
 Principium flammæ mox pereuntis habent.
 Desinit in duros leuis olim noxa dolores,
 Non impune diu facta nefanda manent.
 Iupiter ipse notans finem citò dissipat autor,
 Ceu nubes Zephyro discutiente solent.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

PHILIP. MELANTH.

*Mus breuis & saliens in gurgite Rana palustri,
Dum nulla caussa praelia stulta cient:
Fulmineo pugnas Iouis ira fragore diremit,
Et tandem fugiens agmen utrumq; perit:
Sic modo dira serunt ex bellis bella Tyranni,
Nec res, sed caecos armat utrinq; furor.
Pestiferiq; magis Thebana Sphinge Sophistæ
Verba uenenato friuola felle linunt.
Aspicit hæc uindex oculis Deus omnia iustis,
Nec, graue cum sparget fulmen, inermis erit.
Gnate Dei bonitate tua mala tanta leuato,
Et serues coetus Christe regasq; pios.*

ERRATVM.

Pag. A. facie 15. Versu 18. lege pro iam ð.

Pag. B. facie 12. post Distichum tertium adde
hos uersus.

*Tanta uiro nulli contingunt, quanta quis optat,
Fert impossibili sepe labore malum.*

